Kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän mittaaminen sekä koronapandemian ja Ukrainan sodan vaikutukset julkisen talouden suunnitelmaan

Tulevaisuusvaliokunnan kuuleminen 13.5.2022

Jukka Muukkonen ja Kristian Taskinen

Tilastokeskus

Mittaaminen ja seuranta

Kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän edistymisen mittaaminen

Koronapandemian vaikutus julkisen talouden suunnitelmaan

Ukrainan sodan vaikutus julkisen talouden suunnitelmaan

Kestävä kehitys ja vihreä siirtymä

Vihreä siirtymä

- Vihreä siirtymä on osa ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävään kehitykseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.
- Tilastokeskus tuottaa vihreän siirtymän tarkasteluun sopivia toimiala- ja sektorikohtaisia tilastoja ja tietoja ympäristöliiketoiminnasta, ympäristönsuojelumenoista, ympäristöveroista, energian tuotannosta ja kulutuksesta, kansantalouden materiaalivirroista sekä jätteistä ja kasvihuonekaasupäästöistä.
- Kestävä kehitys ja vihreä siirtymä ylittävät laajasti tilastoaihealueet ja ministeriöiden hallinnonalat. Mittaamista olisi hyvä tarkastella myös kokonaisuuden näkökulmasta, yli hallituskausien ja kehittää koordinointia. "Mitä halutaan seurata kansallisesti pidemmällä aikavälillä?"

Arvonlisäpohjainen ulkomaankauppa

- Arvonlisäpohjainen ulkomaankauppa tarjoaa hyvän kehikon maailmantalouden virtojen tarkasteluun, mutta vihreän siirtymän mittaamisen osalta se on vain yksi osa kokonaisuutta.
- Ns. vihreän talouden yritysten ulkomaankaupan rakenteiden tarkastelu edellyttää ensin aiheeseen liittyvien luokitusten kehittymistä.
- Tulevaisuuden kehityssuunnitelmana on tilaston nopeutus sekä yrityksen omistajuuden (kotimainen vs. ulkomainen) lisääminen julkaisuun.

Koronapandemia – talousvaikutukset

Esimerkkejä poikkeustilan tiedontuotannosta

Räätälöidyt tietotuotteet palveluina

- Helsinki GSE –tilannehuoneen datan tuotanto
- Kansalaispulssin tiedontuotanto (VNK)

Pikaennakot ja nopeutetut julkaisuaikataulut

- Majoitustilaston nopeutettu julkaiseminen
- Viikoittainen tilasto kuolleiden määrästä ja konkurssiin hakeutuneista
- Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa – tilasto (nopeutettu julkaisu)
- Suomen tuotannon määrän ennuste (LAM-data)
- Neljännesvuosittaiset julkistukset investoinneista ja yritystuista

Tilannetta varten tehdyt poiminnat tietovarannoista

- Tiedot yksinyrittäjien ja pienyrittäjien määristä
- Tiedot palvelualojen yrityksistä toimialoittain

Koronapandemian vaikutukset

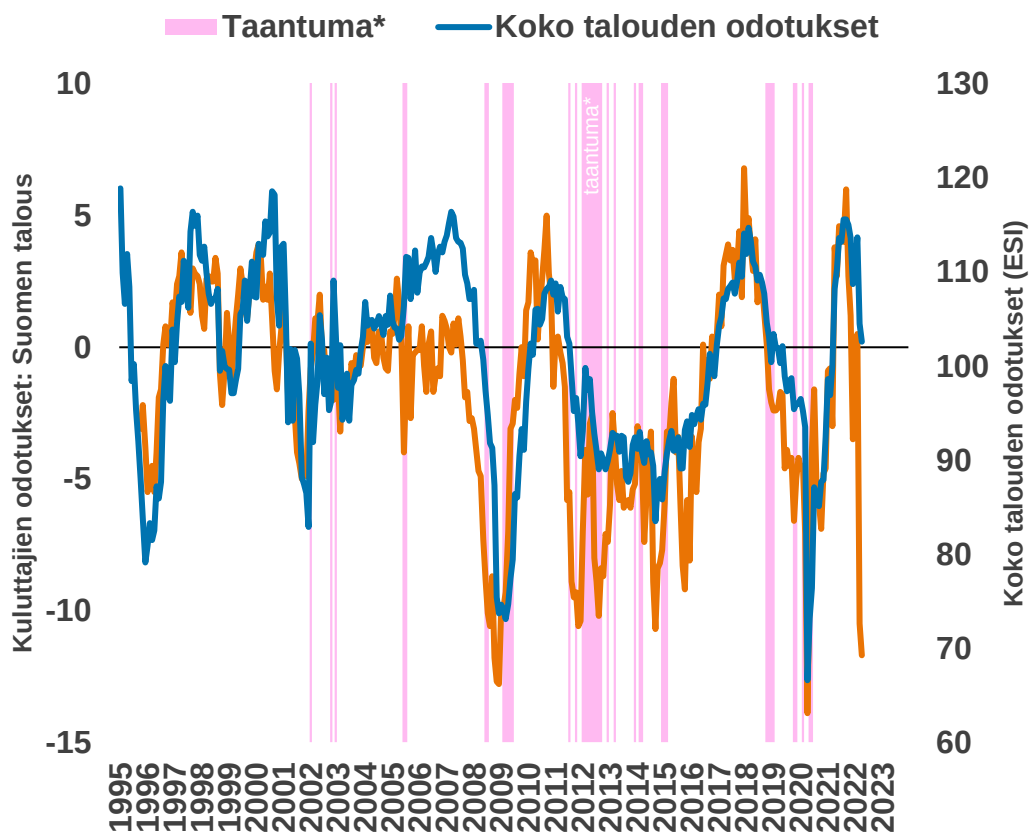
- Kootusti tilastotietoa koronatilanteesta
  - https://guides.stat.fi/kotimaisentilastotiedonopas/tilastotietoakoronatilanteesta
- Talouden tilannekuva
  - https://www.stat.fi/ajk/koronavirus/koronavirus-ajankohtaista-tilastotietoa/miten-vaikutukset-nakyvat-tilastoissa/talouden-tilannekuva
- Eurostatin Recovery Dashboard
  - https://ec.europa.eu/eurostat/cache/recovery-dashboard/

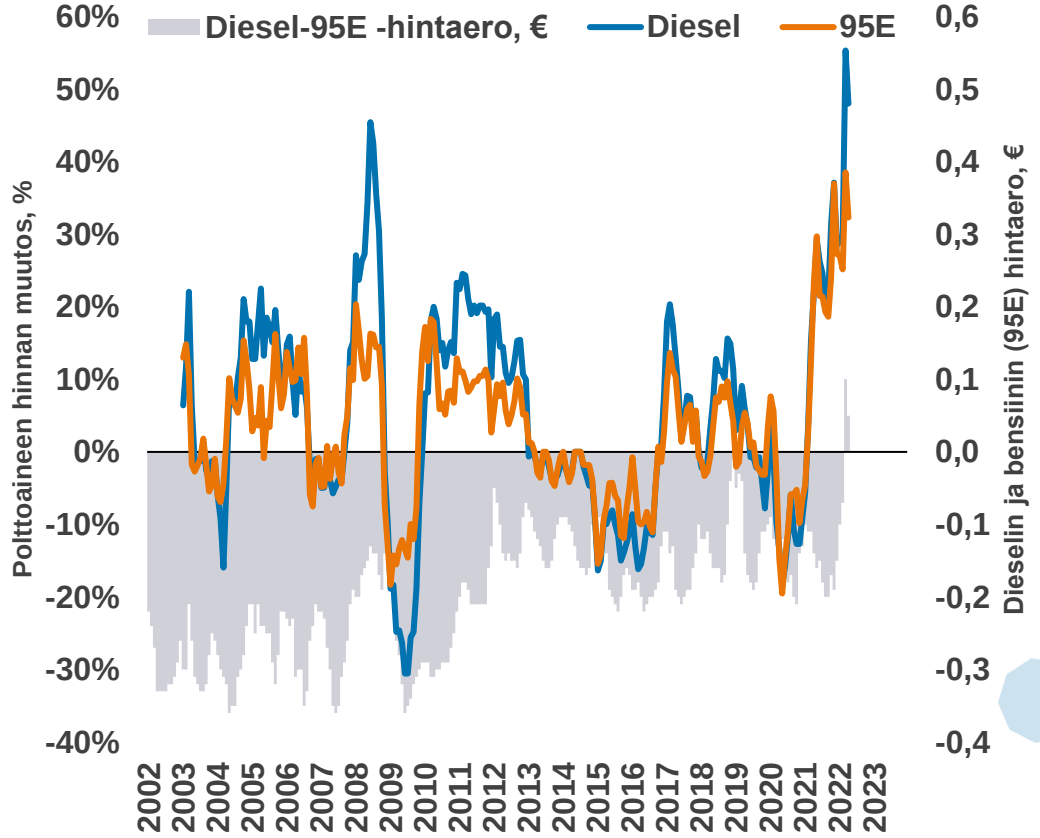
Venäjän hyökkäys Ukrainaan – talousvaikutukset

Tilastoaineistojen käyttö Venäjän hyökkäyksen vaikutusten seurannassa

- Kootusti tietoa siitä, miten Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa Suomessa: https://guides.stat.fi/kotimaisentilastotiedonopas/venajan-hyokkays-ukrainaan

Venäjän hyökkäys näkyy vasta odotuksissa, hinnoissa ja Venäjän-viennissä

Tilastokeskus

Venäjän hyökkäys Ukrainaan

vaikutukset tuotantoketjuihin

Vienti Venäjälle kattoi

4,4 %

Suomen viennin kotimaisesta arvonlisästä (2021[1])

joka on

Vienti Venäjälle kattaa

1,2 %

Suomen kokonais-tuotannosta[2]

Suomen bruttoviennistä

4,6 %

on (2019) venäläisiä tuotantopanoksia[3]

Venäjän viennin kotimainen arvonlisä

2,7 Mrd. € (2021[1])

eli noin 62 % Venäjän-viennin arvosta (2019).

Bruttovienti muualle

94 Mrd. € (2021)

Bruttovienti Venäjälle

4,4 Mrd. € (2021)

Tuonti muualta

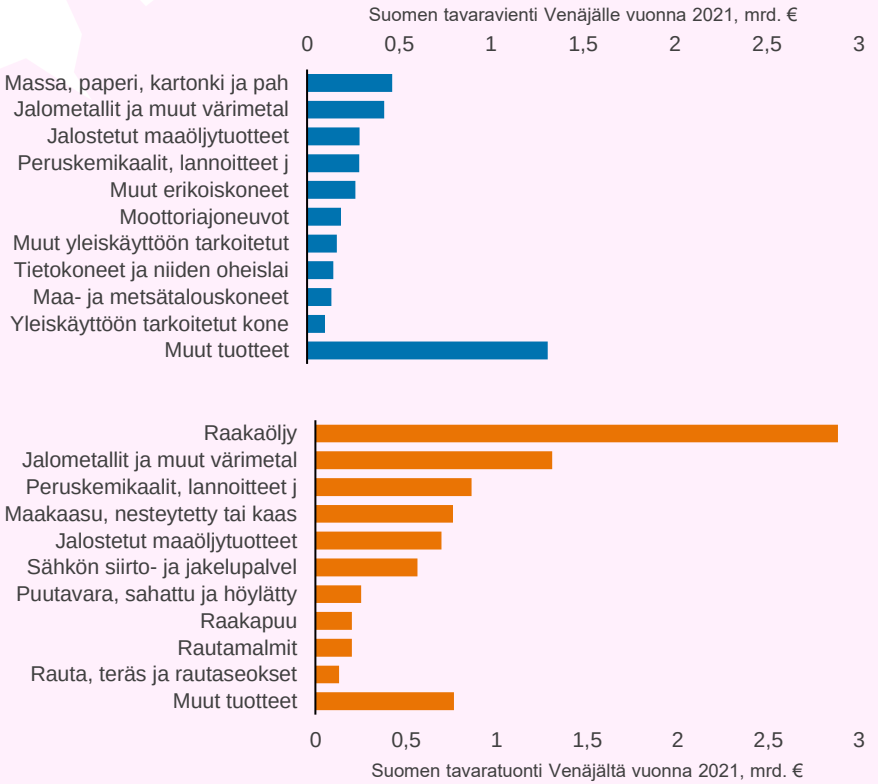
90 Mrd. € (2021)

Tuonti Venäjältä

8,2 Mrd. € (2021)

Suomen BKT

253 Mrd. € (2021)

Ulkomaankauppa Ukrainan ja Valko-Venäjän kanssa

	Mrd. € (2021)
Tavaravienti Ukrainaan	0,24
Tavaratuonti Ukrainasta	0,11
Tavaravienti Valko-Venäjälle	0,09
Tavaratuonti Valko-Venäjältä	0,02

1) *Olettaen, että kotimaisen arvonlisän osuus Suomen Venäjän bruttoviennistä oli vuonna 2021 karkeasti sama kuin vuonna 2019, jolta on viimeisin TiVa-tilaston tieto.*
2) *Venäjän viennin kotimaisen arvonlisän osuus Suomen koko arvonlisäyksestä.*
3) *Venäläisten tuotantopanosten arvon osuus Suomen bruttoviennistä ei vielä kerro siitä kuinka suureen osaan vientituotteista tarvitaan Venäläisiä tuotantopanoksia ja miten vaikeita niitä on korvata.*

Suorat yritysvaikutukset?

Noin 3 400 suomalaisella yrityksellä Venäjän-liiketoimintaa

- » Tavaravientiä Venäjälle
- » Tavaratuontia Venäjältä
- » Tytäryritys Venäjällä

Noin 400 suomalaisyritykselle Venäjän merkitys viennin kannalta korkea (väh. 10 % liikevaihdosta)

- » Yritykset pääosin pieniä
- » Yritysten työllisyysvaikutus Suomessa noin 9 500 htv

